Nro 155

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 28 Grudnia v. s. 1823 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt Petersburg dnia 17 grudnia.

(z *Gazety le Conservateur Impartial.*)

Piotr Hrabia *Rozumowski* Wielki szambelan dworu, umarł w tuteyszey stolicy po kilkunastu dniach choroby, w wieku lat 73. Pogrzeb zwłók jego odprawi się dzisia w cerkwi ś. Alexandro-Newskiego, z honorami stopniowi jego właściwemi.

Sir James *Wylie*, baronnet, medyk inspektor jeneralny woysk J. C. M., d. 12 t. m. wyniesiony został na radcę taynego.

Tomy 10 i 11 Historyi Państwa Rossyyskiego przez P. *Karamzina*, wkrótce wyydą zpod prassy: zawieraią panowanie Cara *Fedora Iwanowicza*, obraz stanu Rossyi ku końcowi XVIgo wieku, panowanie Borysa *Godunowa*, syna jego *Fedora* i Dymitra fałszywego.

Kurs sankt-petersburski d. 14 grudnia: dukat hollen. nowy 11 r. 45 kop.. Zmiana złota 2 r. kop. 90. Zmiana srebra 2 r 74. k.

Nieustający dochod kommissyi umorzenia długow: 6% assygnacyami — — 100 —
6% brzęczącą monetą — 99 } procentow
5% takąż — — — — 83¼,

Wilno.

Rząd Gubernialny Litewsko-Wileński przesłał dla ogłoszenia, o nieużywaniu języka polskiego w korrespondencyach urzędowych i prośbach do Rządu w brzmieniu następującem:

„W Litewsko-Wileńskim Rządzie gubernialnem rozważano: iż podawane bywają do tego Rządu, od proszących skargi, prośby i doniesienia, a od Sądow Ziemskich i Grodzkich, Magistratow i Ratuszow, przysyłane bywają raporta w językn polskim, po większey części bez zachowania formy i porządku na to ustanowionych; zapełniane bywają różnemi okolicznościami, sobie przeciwnemi; przychodzą jeszcze niekiedy i takie, w których nie tylko gramatyczney zrozumiałości; ale i prostey istoty sprawy doczytać się nie podobna; nadto układane bywają zbyt obszernie, bez żadney w tem potrzeby, oratorskim sposobem pisane, pospolicie opierających pisma swe więcey na krassomówstwie, niżeli na rzeczy i istocie samego opisu, które proszący powinien prawdziwie i dokładnie wyłożyć i dowieść to, co pisze w prośbach, a Sądy Ziemskie i Grodzkie, Magistraty i Ratusze w raportach, z przyłączeniem do nich dokumentow i innych papierow, prowadzą korrespondencyą takoż w języku polskim; na których rozpatrzenie i przekładanie niemało potrzeba czasu, załatwiać zaś tłumaczeniami wchodzące w nadzwyczay wielkiém mnóztwie do Rządu Gubernialnego papiery, jest niepodobieństwém, bo w nim tylko do stycznia 1818 roku był translator; a od tego czasu przy naywiększem zajęciu się Członków, z trudnością uskuteczniają się tłumaczenia przez oficyalistów kancellaryynych, i zadają niezmierne zatrudnienie dla Zasiadających, a rodząc niepotrzebną korrespondencyą i widoczną nawet przewłokę, jak w rozwiązywaniu raportow, w polskim języku pisanych, tak równie i w przezieraniu układanych z niewyrozumiałych tłumaczeń dokładow.— Ze zaś dla zaradzenia temu wszystkiemu, na osnowie Ukazow Rządzącego Senatu d. 16 stycznia 1740 roku, 30 marca 1806 roku i 25 maja 1810 roku wydanych, Rząd ten pod dniem 24 oktobra 1814 roku obwieścił w Gubernii, ażeby dokumenta i same prośby podawane były z tłumaczeniem, albo z *wypiskami* w języku rossyyskim, i takie rozrządzenie było rozpatrywane w Rządzącym Senacie, którego Ukazem z dnia 22 lutego tegoż roku 1814 nie tylko nie uchylono, ale też Ukazem Senatu z dnia 25 lipca 1817 roku z N. 17,403 do Rządu Gubernialnego Grodzieńskiego wydanym, i onegoż Litewskiego P. Gubernatora Wojennego, dla rozstrzygnienia i na ten Rząd tegoż samego w prowadzenia interessow rozporządzenia, jakie zaprowadzone w Rządzie Gubernialnym Grodzieńskim, w kopii przesłanym, utwierdzone; dla tego podług rezolucyi z dnia 9 augusta teraźnieyszego roku zapadłey, Postanowił: do wszystkich mieysc Urzędowych Gubernialnych kommunikować, a Ziemskim Powiatowym i Grodzkim Sądom, Magistratom i Ratuszom, takoż Mieskim i Ziemskim Policyom tuteyszey Gubernii zalecić przez Ukazy, ażeby pierwsze raczyły odtąd pod żadnym pozorem nie przysyłać do tego Rządu odniesień, a podległe Urzędy raportow do Zwierzchności Gubernii [illegible] w polskim języku, (jak teraz z liczby ich Sądy Ziemskie i Grodzkie i niektóre Magistraty i Ratusze przysyłają), ale w Rossyyskim; w szczególności zaś Policyom Mieskim i Ziemskim surowie ponowić zalecenie, ażeby w okręgach swych opublikowały kilkakrotnie, z uczynieniem wrażenia Obywatełom i wszelkiego stanu mieszkańcom: ażeby każdy z nich w sprawach swych, podając do Zwierzchności Gubernialney prośby, zachowywał przepisy następujące: 1) Ażeby one pisane były w języku Rossyyskim, i na przepisanym przez Ukaz Naywyższy z dnia 24 listopada 1821 roku papierze herbowym, z zachowaniem wydaney formy i z troskliwą ostróżnością, ażeby w tytule CESARSKIM omyłek, skrobanek i poprawek nie było; 2) Ażeby nie umieszczali zgoła niczego niepotrzebnego, nierzetelnego, i do sprawy nienależącego, a bardziey wyrazow przykrych i pieniactwa; 3) Ażeby koniecznie wymieniali, kto układał i pisał te prosby, i żeby się ciż sami na nich podpisywali; 4) Ażeby dokumenta składali na papierze herbowym, takiey ceny, na jakim pisane prośby, z tłumaczeniem albo *wypiskami* w języku rossyyskim; również i plenipotencye, ażeby wydawali plenipotentom na papierze herbowym z poświadczeniem w przyzwoitym urzędzie sądowym; i 5) Żydzi i Karaimy, ażeby takież prośby i skargi, tudzież plenipotencye pisali koniecznie po rossyysku, albo po polsku, albo też po niemiecku, a zgoła nie po hebraysku, i żeby koniecznie wyrażali swoje familije czyli przezwiska. Jeżeli zaś kto sam pisać nie umie, tacy mają, na osnowie prawa pod tytułem *Ułożenja*, rozdziału 10, artykułow 246 i 248, rozdziału 11 artykułu 4, rozdziału 17 artykułu 36, i rozdziału 20 artykułu 41, prosić drugich do podpisania za siebie, ale krzyżykow, ani innych znakow na mieyscu wyraźnego podpisu proszących, ażeby nie używali, dla uniknienia wszelkiego fałszerstwa; gdyż bez zachowania wszystkich tych prawideł, nie tylko te skargi, prośby, i plenipotencye, nie będą przyjęte do czynienia, ale przeciwnie na osnowie artykułu 54 te-

goż **Naywyższego** Ukazu z dnia 24 listopada 1821 roku, powrócone zostaną z nadpisami, i naddto przestępujący to, jako zatrudniający Urząd, a osobliwie używający czegokolwiek, do rzeczy nienależącego, albo wyrazow krzywdzących, albo pieniackie i niesprawiedliwe prośby przynoszący, podpadną na osnowie Ukazow **Naywyższych** z dnia 29 lipca 1797 i 30 marca 1806 roku, oddaniu do sądu dla przykładnego osądzenia podług surowości praw.— Dla wydrukowania zaś o tem i w gazecie Kuryera Litewskiego, posłać do Redaktora jey przy zapisce z Kancellaryi tegoż rozporządzenia kopiją; a do Litewskiego P. Wojennego Gubernatora o tem przedstawiając, prosić Zwierzchniczego ze strony Jego na rzecz tę zgodzenia się, a póki to nie nastąpi, do skutku tego nie przywodzić; które to rozporządzenie było przedstawiane Litewskiemu P. Wojennemu Gubernatorowi, który znajdując je zgodnem z prawami i koniecznie potrzebnem dla zachowania porządku, na odbywanie interessow ustanowionego, przełożył pod dniem 14 teraźnieyszego grudnia z N. 4385, podać je do wykonania bez odwłoki. Autentyk podpisany przez Zasiadających PP. Urzędnikow i poświadczony przez Sekretarza. Zgodno Sekretarz i kawaler *Kleist*.

Z autentykiem czytał: Exekutor *Hadziewicz*.

Królestwo Polskie.

Warszawa dnia 30 grudnia.

Nayjaśnieyszy Pan nayłaskawiey mianować raczył JW. Antoniego Stanisława *Podoskiego*, jeneralnego prokuratora królewskiego, przy sądzie appellacyynym Królestwa Polskiego, orderu ś. *Stanisława* 2giey klassy kawalera, referendarzem stanu nadzwyczaynym.

Nayjaśnieyszy Pan, raczył nayłaskawiey udarować JP. Antoniego *Jakubowicza*, podporucznika artyllery woysk polskich, brylantowym pierścieniem, przyjąwszy łaskawie przez tegoż ułożony *Dykcyonarz Rossyysko polski*.

W d. 23. i 24 b. m. w *Warszawie* kupiono strucli sztuk około 17,000. (z *Kur. Warsz.*)

Austrya.

Gazeta *Pruska Stanu* umieściła pod artykułem z Wiednia co następuje: „Powrót Cesarza Jmci z *Czernowic* oznaczony został dziełem łaski. Cesarz Jmć złagodził los osób, w *Lombardyi* za polityczne mniemania osądzonych; wszystkie wyroki, na dożywotnią karę skazujące, na pewny czas zostały ograniczone, a wszystkie osoby, które małych przewinień się dopuściły, otrzymały uwolnienie.

Gazeta *le Conservateur Impartial*, z *Wiednia* pod 10 grudnia, zawiera: marszałek polny porucznik *Walmoden*, wyjechał d. 26 listopada do *Rzymu*; tegoż dnia Xiążę Jmć *Filip Hessen Homburg* wyjechał napowrót do *Neapolu*, gdzie ma dowództwo.

Związki między *Tryestem* a wyspami *Jońskiemi* zostały teraz przywrócone tak, jak były dawniey: statki pocztowe idą prosto z *Tryestu* do *Korfu*, a z *Korfu* do *Zary* w *Dalmacyi*; co sprawia, że wiadomości z *Grecyi* i *Epiru* regularnie odbierać można.

Prussy.

Berlin dnia 16 grudnia

(z *Kuryera Warszawskiego*)

Bawiąca tu od niejakiego czasu Pani *Szymanowska*, dała się już dwa razy słyszeć publicznie, raz w swoim własnym koncercie, drugi raz w koncercie PP. *Seidlerow*. Na ostatnim koncercie grała Notturno i Rondo kompozycyi *Fielda*, a recenzent oddaje jey tę wielką pochwałę, iż P. *Szymanowska*, przez zręczne odegranie Notturno i Rondo *Fielda* dowiodła, że jest godną nazwiska pierwszey fortepianistki.

P. *Schlegel* powrócił nie dawno z Anglii do *Bonn*, i dopiął celu swojego: przeyrzenia dokładnie tamecznych rękopismow. Wszędzie, a mianowicie w *Oxford*, *Kambridge* i we wschodnio-indyyskim instytucie w *Haytaybury*, znalazł gościnne i zaszczytne przyjęcie. Na posiedzeniu azyatyckiego towarzystwa, był nawet pochlebną mową przez P. *Wynn* powitany. Przy jego wyjeździe z *Londynu*, rozpoczęły się podpisy na całkowite wydanie jego *Rameciana*.

Dnia 23. Słychać, iż litościwy nasz Monarcha, ofiarował biednym pogorzelcom, w mieście pogranicznem bawarskiém *Haf*, znaczną summę, która z początku była przeznaczoną na wspaniałe oświecenie tuteyszego zamku królewskiego, podczas ślubowin Królewica następcy tronu.

Niemcy.

Od brzegow Menu dnia 17 grudnia.

(z *Gazety Warszawskiey*.)

Na sessyi seymu związku niemieckiego w *Frankforcie* d. 4 b. m. większością kresek postanowiono, iż gdy urządzenie Elektora Heskiego z d. 14 stycznia 1814 nie odmawia wymiaru sprawiedliwości nabywcom dóbr koronnych westfalskich, ci więc odsyłają się do rządu krajowego, którzy już weszli z niektórymi w układy, a inni podobnegoż wypadku spodziewać się mogą. Co się zaś tycze wierzycieli dawnieyszego skarbu westfalskiego, seym wezwał posłow interessowanych mocarstw, aby prosili rządow swoich, o śpieszne ukończenie układow w tey mierze, poruczonych wspólney kommissyi w *Berlinie*.

Seym wirtemberski składa się i w tym roku, z jedney izby deputowanych. Członkowie bowiem pierwszey izby, będący wszyscy prawie Xiążętami i Hrabiami niegdyś udzielnymi, wzbraniają się należeć do prawodawstwa, dopóki Monarcha nie uzna ich żądań, które za niepodobne do przyjęcia ogłosił. Dla tego przybyło tylko 15 członków rzeczoney izby, co gdy niestanowi większości, nie może zatém bywać sessyi. Sama więc izba deputowanych trudni się czynnościami prawodawczemi, a uchwały jey wezmą skutek, skoro je Monarcha potwierdzi.

Jenerał hiszpański *Rotten*, nie był 25 lat w Szwaycaryi, oyczyznie swojey, a przez tak długi czas zapomniał nieco języka oyczystego. Teraz, jak się zdaje, powrócił bogaty: przywiozł bowiem z sobą 450,000 piastrow. Słychać, iż chce resztę życia przepędzić w Szwaycaryi, i szablę na pług zamienić.

Francya.

Paryż dnia 16 grudnia.

(z *Gazety Warszawskiey*.)

Król Jmć mianował jenerałami porucznikami Xięcia *Guiche*, oraz Hrabiow *d'Escars* i *Ambrugeac*.

Jeden z tuteyszych dziennikow tak pisze o odmianie ministrów w Hiszpanii: „Odmiana ta zniszczyła wiele nierozsądnych nadziei. Przedsięwzięte w *Madrycie* środki, zgadzają się zupełnie ze słowami umiarkowania, które Xiąże naczelny wódz wyrzekł w *Paryżu*. Niech to będzie nagrodą naszą, kiedy nie myśliliśmy o żadném zdobyciu. P. *Casa-Irujo*, teraźnieyszy hiszpański minister spraw zagranicznych, był posłem we Francyi za rządu konstytucyynego, i sprzyja systematowi reprezentacyynemu, który poznał w Anglii i Zjednoczonych Stanach północney Ameryki; P. *Fredia*, miał także znaczenie za rządu stanow; P. *Ballasteros*, znany z umiarkowanego rojalistowskiego sposobu myślenia, jest szwagrem jenerała *Mandez-Vigo*. Inni ministrowie są mniey znani.

Tuteyszy dziennik *Oriflamme* donosi: „Król Jmć hiszpański okazuje przychylność do gwardyi bokowey francuzkiey, pozostałey w *Madrycie*, i sam w wieczor wydaje parol. Wszyscy żołnierze, odbywający służbę w zamku, mają jedzenie z kuchni królewskiey z przyzwoitą usługą."

Czytamy w dzienniku *Gwiazda*, iż, jak słychać, kardynał *Fesch* niechciał odstąpić arcy-biskupstwa lugduńskiego, i Papież *Leon XII*, mianował Biskupa *in partibus*, administratorem tey dyecezyi.

Niedawno przybyło znowu 8 członków sta-

now hiszpańskich, na okręcie hiszpańskim, do Anglii; między nimi są *Villanueva* i *Congo Arguelles*, tudzież oficerowie *Lopez Polo*, *Ferares* i *Garcia*.

Słychać, iż Xiążę *Belluno*, sprawująo w *Wiedniu* urząd posła naszego, niebędzie dla etykiety, używał tytułu Xięcia, mianując się tylko marszałkiem *Victor*.

Z jenerałem *Torijoz* przybył także do *Marsylii*, jenerał *Sancho*, były członek stanow hiszpańskich.

Podróż byłego Cesarza mexykańskiego, *Iturbide*, z *Liworny* do Anglii, ma ztąd pochodzić, iż po przytłumioney w Hiszpanii rewolucyi, niewidział dla siebie bezpieczeństwa na stałym lądzie Europy.

Paryż dnia 16 grudnia.
(*z Korresp. hamb.*)

Zawczora po powrócie z Hiszpanii, marszałek *Moncey*; jenerał porucznik hrabia *Guileminot*; Cesarsko-austryacki poseł, Baron *Vincent*; a wczora rano Hrabia *Schladeu* z jenerałem *d'Ambrugeac* mieli prywatne wysłuchanie u Króla Jmci.

Dnia 12 Xiąże *Augouleme* raczył zaszczycić swą bytnością szkołę woyskową, gdzie dla części gwardyi królewskiey uczta była dana.

Dnia 10 Hrabia *Pozzo di Borgo*, wyjechał z *Madrytu*.

Nie potwierdza się wiadomość, że Xiąże *Infantado*, złożył dowództwo gwardyi i przyjął poselstwo przy dworze *Wiedeńskim*.

Pan *Manners Sutton*, mówca angielski w izbie niższey, przybył tu wczora.

Dnia 17. Król Jmć raczył ozdobić Xięcia *Hohenlohe* wielkim krzyżem orderu ś. *Ludwika*. Dzisia Król Jmć prezydował na radzie ministrów.

J. K. Wysokość Xiąże naczelnie dowodzący upoważnił wielu oficerów dywizyi wyższey *Ebry*, do noszenia udzieloney im przez Króla Jmci hiszpańskiego ozdoby orderu ś. *Ferdynanda*.

Marszałek obozowy Hrabia *Meynadier*, mianowany jest naczelnikiem głównego sztabu woyska zaymującego, i wyjechał już z *Burgos* do *Madrytu*, do jeneralnego dowódcy.

Francuzki korpus obserwacyyny w *Katalonii*, składający się z 4go i 5go korpusu, ma zająć *Barcellonę*, *Figueras*, *Hostalrich* i *Urgel*, a hiszpańskie woyska, *Tarragonę*, *Lerydę*, *Kordubę*, i inne miasta.

Czytamy w gazecie *Pruskiey Stanu*, z Paryża co następuje: Oprócz Panów *Thorwaldsen* i *Rossini*, tuteysza akademia sztuk pięknych (wydział Budownictwa) wybrała na swego członka korrespondującego zagranicznego, Królewsko-pruskiego, taynego wyższego radcę budownictwa i professora *Schinkel*.

Publiczne oświecenie, poniosło znaczną stratę przez nie dawno zaszły zgon professora wymowy i członka akademii umiejętności nadobnych, Pana *de Laplace*, autora wielu dzieł naukowych.

Bractwo grobu świętego, naydawnieyszy zakład dobroczynności, które swój początek winne *Ludwikowi* ś., z powodu daney uroczystości przez miasto, przesłało prefektowi paryzkiemu, znaczne summy, na zachęcenie ubogich artystów i rzemieślników, oraz na wsparcie ubogich. Starzec lat 118 mający, kawaler orderu Legii honorowey, także otrzymał wsparcie.

Dnia 19. Londyńscy bankierowie *Rotschild*, *Irwing* i *Barring* przybyli tu d. 15, a nazajutrz mieli wysłuchanie u Hrabiego *Villele* i Vice hrabiego *Chateaubriand*.

Poczta sztafetowa między *Paryżem* i *Madrytem* ustała; wiadomości więc z *Hiszpanii*, jak przed woyną, dwa razy na tydzień przychodzić będą.

Kommissya przez Pana *Chaptal* przesłała raport akademii nauk, o odkrytych w r. 1820 marca 14 żupach solnych, pod *Vic*, w departamencie *Meurthe*. Sól, w niey znaydująca się jest czworakiego odmiennego gatunku: biała, szara, zielona i czerwona. Pierwsza zupełnie jest czysta, szara zawiera w prawdzie obce istoty, jednakże w mnieyszey ilości, aniżeli sól morska; czerwona równie jest przydatną do użycia i nie tak nie czysta jak sól zwyczayna. Żupy te rozciągają się na 30 mil kwadratowych, i tak są obfite, iż przez kilka tysięcy lat nie mogą bydź wyczerpane.

Podczas uczty, niedawno daney na ratuszu, straż wewnątrz powierzoną była 4ostu grenadyerom, którzy na karabinach, zamiast bagnetów, mieli wieńce z kwiatów.

Hiszpanija.

Madryt dnia 5 grudnia.
(*z Korrespondenta Warszawskiego.*)

Dziennik tuteyszy *Restaurador* ma przestać wychodzić, i odtąd jedno tylko pismo polityczne, to jest gazetę madrycką, mieć będziemy.

Oddalenie z urzędu ministra policyi; i mianowanie na jego mieysce byłego korregidora *Madrytu*, powszechnie podobało się mieszkańcom stolicy. Król Jmć mianował *Don Antonio Delgado*, gubernatorem prowincyi *Catalangus*. Gazeta tuteysza ciągle umieszcza rozmaite adressa.

Dnia 8. Onegday w rocznicę urodzin Królowey naszey, posłowie zagraniczni, grandowie hiszpańscy, jenerałowie i t. d. mieli zaszczyt złożenia powinszowania.

Monarcha mianował Pana *Narcis Heredia*, ministra sprawiedliwości, Hrabią *Ofalia*.

Duchowieństwo w *Zafara* ofiarowało w darze Królowi 22,269 realow; zaco Monarcha kazał podziękować, i czyn ten publicznie ogłosić.

Banda *Zawala* włóczy się jeszcze w Katalonii. Niedawno część jey zabrali rojaliści z *Merindades* którzy się na odgłos dzwonow zgromadzili.

Uważają, iż między terazniey szymi naszymi ministrami a członkami rady stanu, nie ma żadnego granda hiszpańskiego.

Dnia 3 b. m. przybyło tu 11 jezuitow ze Włoch. Zakon ich, lubo nie we wszystkich prowincyach, odzyskał swoje dobra tak, jak inne zakony. Nabywcy dóbr duchownych w Galicyi niechcą ich odstąpić.

Włochy.

Rzym dnia 24 listopada.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Słychać, iż Oyciec ś. ogłosi jubileusz dnia 23 grudnia: zdaje się, iż przed karnawałem odprawią się missye w różnych kościołach, i teatra dopiero po Trzech Królach otworzone będą.

Kardynał *Ruffo* intendent żywności w tuteyszey stolicy, zalecił piekarzom, aby zawsze mieli zapas zboża na 2 miesiące, pod utratą prawa professyi.

Kardynał *Consalvi* zachorował mocno przed kilku dniami i jeszcze niewyzdrowiał.

Oyciec ś. odwiedził d. 13 b. m. Xiężnę Łukieską, która, chociaż chora, ucałowała nogi Papieża.

Od granic Włoskich dnia 8 grudnia.
(*z teyże gazety.*)

Król Jmć Neapolitański wydał d. 5 listopada następujące postanowienie: „Gdy doświadczenie w każdym czasie nam okazało, iż nayskutecznieyszym środkiem mienia obfitości, jest dozwolenie jey kupna i przedaży, z uchyleniem wszelkich przeszkod, dążących do ograniczenia tey wolności do małey liczby osob, przeto coraz bardziey przekonani o tey prawdzie pomyślnemi skutkami urządzeń naszych, wydanych w zeszłych latach, względem kilku nayglównieyszych przedmiotow, przedawanych w naszém mieście *Neapolu*, i w zamiarze powiększenia obfitości żywności w témże mieście, postanowiliśmy i stanowimy niniéyszem, co następuje: 1) Od 1 stycznia 1824 roku ma bydź wolna każdemu mieszkańcowi rzeź bydła, i kupować lub przedawać mięso ogółem albo na funty. 2) Opłaty, którym do powyższey chwili handel tym rodzajem żywności podlegał, są zniesione, i tylko za wykroczenia pod względem gatunku i wagi mięsa, przedający zostają pod dozorem zwierzchności mieskiey.

)1(

ANGLIA.

Londyn dnia 10 grudnia.
(*w gaz. le Cons. Imp.*)

Postanowienie Królewskie względem orderów zagranicznych:

1) Żaden poddany angielski nie przyymie orderu zagranicznego, i nie będzie nosił jego znaków, bez uprzedniego odebrania *Warrant*, pod pieczęcią królewską adressowanego do Hrabiego marszałka Anglii, (*Comte marechal d'Angleterre*), który udziela pozwolenie Jego Królewskiey Mości, na przyjęcie i noszenie tych orderow.

2) Chęć Monarchy zagranicznego, ozdobienia poddanego angielskiego znakami orderu, będzie doniesiona pierwszemu sekretarzowi państwa Jego Królewskiey Mości, do interessow zagranicznych, albo przez ministra królewskiego rezydującego za granicą, lub też przez ministra Monarchy zagranicznego akkredytowanego przy tuteyszym dworze.

3) Jak tylko pierwszy minister Króla Jmci stosunków wewnętrznych, otrzyma rozkaz J. K. M. i jego zezwolenie w tey rzeczy; doniesie o nich pierwszemu sekretarzowi stanu J. K. M. wydziału spraw wewnętrznych, ażeby kazał sporządzić *Warrant*, i żeby była przyłożona pieczęć Królewska i przedsiębierze inne środki, potrzebne do wykonania rozkazow Jego Królewskiey Mości.

4) *Warrant* podpisany przez Króla, ogłoszony będzie przez gazety sposobem zwyczaynym, i wciągnięty do xiąg w kollegium heroldyi J. K. M.

5) Żaden poddany Jego Królewskiey Mości nie może inaczey otrzymać pozwolenia, na przyjęcie znaków orderu zagranicznego od Monarchy kraju obcego, tylko za okazane usługi rzeczywiste w służbie przeciw nieprzyjacielowi, na lądzie lub na morzu, lub też, jeśliby był użyty do czynney służby zagranicznego Monarchy.

6) Pozwolenie Królewskie nie upoważni nikogo do przyjęcia tytułu, nazwiska, rangi, godności, prerogatywy lub przywileju, właściwego kawalerowi krajowemu.

NB. Nim pierwszy sekretarz stosunków zagranicznych otrzyma rozkazy Króla Jegomości na prośbę, podaną przez oficera woyskowego, o pozwolenie na przyjęcie orderu zagranicznego, złoży ją naczelnemu dowódcy, przez sekretarza J. K. W. dla rozpoznania: czy J. K. W. znayduje lub nie jaki zarzut, w tem, azali prośba owa podana bydź może Królowi Jmci.

PORTUGALIA.

Lisbona, dnia 26 listopada.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Z polecenia J. K. M. Infanta *Don Miguel*, naczelnego wodza, jenerał Vice Hrabia *Varzea*, wydał d. 19 b. m., w główney kwaterze w *Estremoz*, rozkaz dzienny do woysk portugalskich, donosząc im, o rozpuszczeniu korpusu obserwacyynego, chwaląc jego karność i nienaganne postępowanie.

NIDERLANDY.

Haga, dnia 14 grudnia.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Dnia 8 b. m. izba deputowanych przyjęła większością 88 kresek przeciwko 8 projekt do prawa, względem rozkładu podatku gruntowego. Na onegdayszey i wczorayszey sessyi naradzała się względem 3 pierwszych tytułów prawa cywilnego, i pierwszy tytuł o rzeczach i ich rozróżnieniu przyjęła jednomyślnie, drugi zaś o prawie posiadania przyjęła większością 84 kresek przeciwko jedney, a trzeci o własności większością 55 kresek przeciwko 30 odrzuciła. Dziś obie izby zebrały się w powszechny wydział. Słychać, iż seym nasz ukończy się na nowy rok.

AMERYKA.

(*z Kor. War.*) W liście oficera w woysku *Boliwara z Pasto* d. 4 lipca czytamy następujące ważne wiadomości o wyprawach przeciw *Quito i Pasto* pod sprawą jenerałow *Narrino*, *Valdez*, *Torrez* i t. d. „*Z Papayan*, którešmy opuścili d. 12 marca, w liczbie 7000 ludzi, przeprawiliśmy się we 25 dni przez pagórki, skały i inne mieysca, gdzie stopa ludzka nigdy niepostała, walcząc z wielorakiemi przeszkodami i niedostatkiem, w tych, niewydających żadnego płodu, okolicach. Cośmy mieli, winniśmy to byli staraniu i przezorności jenerała *Eben*, tego samego, który dawniey wielkie uczynił posługi w Anglii i Portugalii. Chociaż tu niemożna zastosować systematu taktyki europeyskiey, przecież jenerał ten bardzo jest poważany od *Boliwara*. Przebywszy znaczną część kraju, pochod nasz stał się niebezpiecznieyszym. Gdy rozmaite korpusy d. 28 maja pod *Pasto* razem zebrały, śmiał się dowodzący tam jenerał *Bacilia*, na widok naszych przednich straży, iż taka garstka ludzi, mogła się w tak daleką puszczać drogę; ale wnet się zadziwił, gdy się pokazało całe woysko pod dowództwem *Boliwara*. Wezwał on natychmiast miasto z napomnieniem, iż jeżeli się w oznaczonym czasie nie podda, wzięte będzie szturmem, a wszystko, co żyje, wpień wyciętém zostanie. W kilka dni przyjęto nasze warunki, i weszliśmy do *Pasto*, gdzie wkrótce odebraliśmy pomyślną wiadomość, że nasza chorągiew powiewa także na murach *Quito*, i że mieszkańcy pragną widzieć oswobodziciela. Udał się tam niezwłócznie jenerał *Bolivar* z sekretarzem, 2ma adjutantami, jenerałem *Bacilia*, i częścią woyska. Przy wzięciu *Quito*, ponieśliśmy niejaką stratę. Przy oddaniu *Pasto* dostał się w nasze ręce biskup popayański. *Bolivar* dozwolił mu powrócić do swey dyecezyi. Potianosowie złożyli broń, i prosili *Boliwara* o przebaczenie. *Bolivar* opuścił teraz *Quito* i ruszył do *Guayaquil*. Za 8 dni ruszymy za nim i t. d.

Jenerał *Jackson* mianowany został od stanu Tenessee, członkiem senatu Stanow Zjednoczonych. Miał 10 głosow więcey, niżeli jego spółzawodnik P. *Williams*. (Azatem był to błąd, jakoby jenerał *Jackson*, miał zostać prezydentem Stanow Zjednoczonych.)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

W *Płocku* przy odkopywaniu i odkryciu studni, obok kościoła Katedralnego *Tum*, z dwóch powziętych zamiarów jeden otrzymany został: albowiem po wybraniu gruzu i ziemi do 60 łokci głębokości, woda obficie pokazywać się zaczęła tak, iż studnia ta w górze ocembrowana i ozdobnie urządzona, mieysce na którem stoi upiękrzy i przez dostarczenie wody, wygodę zapewni. Co do czasu, w którym studnia ta początek swóy wzięła, naypodobnieysza zdaje się do prawdy, że *Konrad I, Xiąże Mazowiecki*, około roku 1218, w *Płocku* na zamku przy kościele Katedralnym mieszkający, kazał oną wyfundować, a nawet podania opiewają, że studnią tę nazywano studnią *Konradową*; w późnieyszych atoli czasach, niewiadomo z jakich powodow, przez zaburzenie wojenne, lub przez inny wypadek, zarzuconą została, a z wydobytych z niey różnych naczyń glinianych i szklannych niezwyczaynego i dziś niewidzianego kształtu, równie jak znalezioney tam monety srébrney i miedzianey, niemniey część kruszcu stopionego, łatwo wnosić można, że jak studnia, tak naczynia i moneta odległey sięgają starożytności: naczynia bowiem gliniane podobne do garnuszkow bez uszu, wewnątrz mają polewę zielonawą, kształt zbliżony do gruszki; szklanne zaś mają podobieństwo do słoików płaskich, lecz część ich zwierzchnia i spodnia zupełnie są jednakie; moneta srébrna lubo rok bicia dla starości ma zatarty, po krzyżach jednak z obudwóch stron wybitych zdaje się należeć do krzyżackich pod rokiem 1228 i 1325 wyszłych; późnieysza ma rok 1509 za Zygmunta I. wydana; wszakże dokładnieyszy rozbiór tak naczyń, monety, jako i stopionego kruszcu, badaczom starożytności zostawiamy.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 28 Grudnia roku 1823 v. s.

Pozew.

2 ALEXANDER Pierwszy Imperator Samowładnący całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzonym Adamowi Wendorfowi Podkomorzemu Ptu Słuc. i dalszym sukcessorom Stanisława Wendorfa, Ur. Franciszkowi Pileckiemu b. Prezyd. Ziem. Nowogr. Ur. sukcessorom Józefa Mokłoka Dworzanina b. S. Lit. Ur. Józefowi Borysowiczowi Assesorowi Sądu Niższego Słuc. Ur. Scholastyce Bohdanowskiey Rotm. woysk pol., Ur. Józefowi Woyniłowiczowi jako opiekunowi Józefaty Chrapowickiey Prezyd., Ur. sukcessorom Jana Strumkiewicza Rotmistrza, Ur. Angeli Obuchowiczowey Stolnikowey Mozyr., Ur. sukcessorom Andrzeja Mallewicza, Ur. sukcessorom Antoniego Kłoczkowskiego, Ur. sukcessorom Ignacego Bykowskiego Regenta w assystencyi opieki, Ur. Tekli z Odyńcow Drozdowiczowey Regen. Mozyr., Ur. Dominikowi Klimaszewskiemu Sędziému Gran. Ptu Słuc.. Ur. sukcessorom Benedykta Haciskiego Prezydenta, Ur. Janowi Loodtowi, JXX. Bernardynom klasztoru Nieswiskiego, Ur. Felixowi Piątkowskiemu, Ur. Annie z Reytenow Gierytczowey Półkown., Ur. Iwanowi Węcławowiczowi Szamb. b. dworu pol., Ur. sukcessorom Adama Piaseckiego Majora, Ur. Julianowi Rymszy i dalszym sukcessorom Felixa Rymszy, Antoniemu lub Wincentemu Jodce, Ur. Floryanowi i samey Gandziulewiczom Regentom, Ur. Apolinaremu Lewandowskiemu Podkom. Mozyr., Ur. Piotrowi Rajeckiemu Pół. woysk ros., Ur. sukcessorom Hilarego Matusewicza, Ur. Józefowi Lewandowskiemu Regen. Kom. Eduk., Ur. Boguszewskiemu Rotmistrzowi, Ur. Kazimierzowi Nowosielskiemu Sędz. Gran. Mozyr., Ur. Stefanowi Stroynowskiemu, i Paulinie córce jego Bielackiey, Ur. Michałowi Piotrowskiemu Prezyd. Gran. Mozyr., Ur. Antoniemu Olewinskiemu Podsęd. Ziem: Mozyr., Ur. Rozalii Owsianey Półkown. czyli jey sukcessorom, Ur. Leopoldowi i Kazimierzowi Wolskim, Ur. sukcessorom Wiktoryi Heybowiczówny, Ur. Mikołajowi i Ludowice Woyniłowiczom Chor. Ptu Nowogr., Ur. Elżbiecie Schroeterowey Sowietnikowey, Ur. Jerzemu Sokołowiczowi Sędz. Nowogr., Ur. Xaweremu Czarnockiemu Podstolemu, Ur. Michałowi Pawlukowskiemu Podkom., Ur. Marcie Trosnickiey i jey synowi z pierwszego małżeństwa, Janowi Wiernikowskiemu, Ur. Tekli Łażewskiey, Ur. Waleryanowi Ramultowi Regen., Ur. Rossadowskiey, Ur. Katarzynie Romaszkowey Rot., Ur. Wiktoryi Bułharowskiey czyli jey sukcessorom, Ur. Anieli Hemskiey, Ur. sukcessorom Xiędza Marcina Homulickiego, Ur. sukcessorom Stanisława Mordasewicza, Ur. Tadeuszowi Poniatowskiemu, Ur. Józefowi Hryniewiczowi, Ur. Tomaszowi i Dominikowi Szantyrom, Ur. Józefowi Lewickiemu, Ur. Józefowi Strzelbickiemu, Ur. Józefowi Lewkowiczowi, Ur. Ihnatowiczowi, Ur. Mateuszowi Kozakowskiemu, Ur. Jozefowi Horbatowskiemu, Marcinowi Malczewskiemu w assystencyi Pana jego, i dalszym wszystkim kredytorom, possesorom, i różnego tytułu pretensorom, oraz Ur. Alexandrze z Obuchowiczow Bernowiczowey Prezydentowey Sądow Gran. apel. Mińskiey, i jey potomstwu Emilii, Angeli, Mieczysławowi i Władysławowi w assystencyi opieki; Ur. Gasprowi Iwaszkiewiczowi kapit woysk pol., Ur. Lulewiczowey matce, synom jey Joachimowi i Ignacemu Lulewiczom porucz. woysk pol. Ur. Jozefowi Mitarnawskiemu Sęd. Gran. Nowogr: Ur. Tadeuszowi Jezierskiemu Komor. W. X. Lit. Ur. Suchockiemu Sędz. Gran. Nowogr., Ur. Ignacemu Uzłowskiemu porucz. b. woysk pol. i dalszym debitorom mającym w ręku swym fundusze summowne massy konkursowego majątku składające, pozew przed Sąd Główny Miński 2go Departamentu z instancyi Ur. Filipa Obuchowicza b. Marszałka Mozyrskiego, z odezwą do uczynionego pod rokiem 1823, miesiąca decembra 3 dnia, w Ziemstwie Ptu Słuckiego, na taxę i Exdywizyą oswiadczenia, wynosi się w szczegolności oto: iż różnoczasowie szukając żałujący dellator kredytu sumownego, i znaydując ony u szanownych kredytorow, dopełniał nayrzetelnieyszym sposobem właściwą dla nich powinność, przez troskliwe każdemu, podług rodzaju dopominkow zadość czynienia, bez użalenia się, ani na czas karystyiny, ani na żadną okoliczność podobieństwa w gotowym groszu opłaty nie przemagającey, lecz dziś obecny stan, który przekonywa o niedostatku powszechnym pieniędzy, gdy widzialną odkrywa niemożność wypłaty sum kapitalnych rozmaitego tytułu opisami powołującym się i powołać się mającym kredytorom, oraz possesorom i pretensorom upewnionych, ztąd zaś naysmutnieysza następność, gdy rzeczywistym zagroziła upadkiem dziś jeszcze mogącey bydź odpowiedzialney na ogólne ciężary fortunie, a nakoniec gdy wszelkie żał. delat. usiłowanie, i wynaydowane do zaspokojenia kredytorow srzodki, nie wydołały nastręczyć sposobności gotowym groszem należnych za opisami summ wypłacenia, w takim więc niepokonanym przeciwnych okoliczności zbiegu przedsiębiorąc żał. delat. funduszem nieruchomym wartością taxy wieczystey, każdemu kredytorowi i pretensorowi ofiarującym się nie mniey z kapitałow żał. dellatorowi przez różne osoby prawnie i słusznie zawinionych, uczynić odpowiedzialność za należnoście realne wszystkie swoje fundusze, bez żadney excepcyi a mianowicie majątek Janow z folwarkami Żukowszczyzną i Michałowszczyzną w powiecie Nowogródzkim w Gubernii Grodzieńskiey, i z lasem w puszczy Ostrowskiey do Janowa przydzielonym, w powiecie Słuckim położonym, majątek Nacz także w powiecie Słuckim w leśney pozycyi, majętność Kopciewicze, oraz Czeluszczewicze i Onosowicze w powiecie Mozyrskim Gubernii Mińskiey ubikacyą swoją mające, przez oświadczenie roku 1823 miesiąca decembra 3 dnia, w Ziemstwie Słuckim zapisane, na taxę wieczystą i exdywizyą, razem z należnościami summownemi od różnych debitorów zawinionemi, w celu dopełnienia kredytorom i pretensorom realnym satysfakcyi, oddał, lecz gdy takowa przepisami prawodawstwa wskazana i do zaspokojenia onerow koley, wyma-

ga ustalenia, tak z kredytorami i pretensorami, jako też i debitorami nierozdzielney konkursowey rozprawy, i razem udeterminowania Taxatorsko-Exdywizorskiego Sądu, przez tę juryzdykcyą, pod którey władzą większość funduszu na odpowiedź idących ma swoje rozpołożenie, gdy oraz należyte realnym kredytorom usprawiedliwienie odnosić się powinno do wszystkich funduszow, a znaczna część summowney żałgo delatora substancyi, jak wczasie pryncypalney rozprawy dowiedzionym zostanie, znayduje się w ręku obżałowanych wyżey wspomnionych debitorow, majątki swe w różnych powiatach mających, i przeto ani jedney juryzdykcyi, ani konkursowemu z kredytorami Sądowi, tez wyraźnego z nimi ukazania na jednoczasową rozprawę forum nie uległych, w stosowność zatym do uczynionego oświadczenia przedsiebiorąc żałcy delator ogólny stan massy konkursowey wykazać i nierozdzielną każdemu kredytorowi jako też pretensorowi, domierzyć z wykazać się mającego funduszu satysfakcyą, pozywa obżałowanych kredytorow i debitorow przed Sąd Główny Miński w prośbach, nadewszystko przeznaczenia Sądu Taxatorsko Exdywizorskiego z osob nie interesowanych i żadnym związkiem z osobami do procederu wpływającemi nie połączonych, oraz juryzdykcyi tegoż Sądu w majętności Kopciewiczach w powiecie Mozyrskim sytuowaney, na pierwszym terminie zjazdu Sądu Exdywizorskiego ufundowania, a wczasie potrzeby jak Sąd Exdywizorski będzie uważał, na zjazd powtórny inne mieysce przeznaczy, uznania wieczystey funduszow nieruchomych taxy, i onych nierozdzielnie z funduszami summownemi pomiędzy kredytorow exdywizyi determinowania, połączenia debitorow żałgo dellatora do jednoczasowey w konkursowym Sądzie rozprawy, i temuż konkusowemu czyli taxatorsko exdywizorskiemu Sądowi przepisania należytych reguł, mianowicie zaś, aby inwentacyą funduszow wszystkich zastawnemi possesyami nieonerowanych sporządził, komportacyą wszelkiego tytułu dowodow, każdego kredytora i pretensora dopominek usprawiedliwiających przeznaczył, i złożenie oney w pewnym terminie sub nullitate documentorum nakazał, Komornikow powszechną ufnością zaszczyconych dla wymiaru wszelkiego gatunku ziemi pod rozdział idącey i dla poczynienia rzetelnych jey dystynkcyow naznaczył, iżby akta właściwe z kim potrzebne będą wyexpedyował, summy do massy konkursowey od różnych debitorow należne, iżby podług złożyć się mających dowodow zrekognoskował, i do funduszu ogólnego na odpowiedź idącego ułączył, na wszystkie szczegóły massę odpowiedzialną stanowiące a nieruchomym funduszem uważające się, iżby taxę wieczystą podług słuszney uwagi położył i one pomiędzy kredytorow na wieczność rozdzielił, na opłatę zaś summ od różnych debitorow do massy konkursowey wzkazać się mających, iżby terminy prawne zakreślił, i na przypadek nieopłacenia gdyby inekwitacye ad extennationem wskazał, dla zawiadomienia kredytorow, pretensorow i debitorow o potrzebie przed Sądem exdywizorskim stawania, iżby awizacyą do gazet Kur. Lit. podał, niestawającym kredytorom i pretensorom, iżby ammissyą dopominku, a debitorom ammissyą w sprawie nieważność przeciwnych dowodow zakreślił, iżby przystępując do dzieła na pierwszym zjeździe rezydencyę żałmu dellatorowi w majątku Janowie zapewnił, posługi należytey dotąd praktykującey się nie uszczuplał, i sumpt odpowiedni z majątkow pod administracyą objąć się mających przeznaczył, niemniey dalsze reguły jakie remmissyynym dekretem podług odkryć się w rozprawie mającey potrzeby zakreślone będą, aby uskutecznił, i niczego zgoła między kredytorami, pretensorami i debitorami bez rozsądzenia nie zostawił, naostatek uchylenia wszystkich przeciwnych prawu żądań od obżałowanych przedstawić się Sądowi Głów. mogących, dozwolednia żałmu dellatorowi adcytowania wszystkich generalnie uczestników sprawy w Sądzie exdywizorskim odbywać się mającey, przez pozew edyktalny do Kur. Lit. podać się powinny, uznania żałgo dellatora bliższym do dowodu i odwodu, oraz szkod, strat i tego wszystkiego decydowania, co czasu sprawy dowiedzionym będzie, zachowując wolność poprawienia tey żałoby. Pisan roku 1823 decembra 4 dnia.

Roku 1823 mca xbra 12 dnia, Ja Woźny JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziem. Ptu Nowogródzkiego niżey na podpisaniu własnoręcznie wyrażony, zenawam tym moim relacyynym kwitem, iż tego pozwu kopii cztéry z ninieyszym autentykiem zgodnych, w sprawie JW. JPana Filippa Obuchowicza byłego Marszałka Ptu Mozyrskiego JWW. i WW. JPP. Alexandrze z Obuchowiczow Bernowiczowey Prezydentowey Sądu apellacyynego Granicznego Gubernii Mińskiey i Jey potomstwu, w asystencyi opieki w folwarku Dunayczycach na dniu 10 mca xbra jedną, Angeli z Jeleńskich Obuchowiczowey Stolnikowey Mozyrskiey, na dniu 10 tegoż mca xbra w folwarku Tuczy drugą, Adamowi Wendorfowi Podkomorzemu Ptu Słuckiego, podobnież d. 10 xbra w folwarku Hołynce trzecią, a zaś Julianowi Rymszy i dalszym sukcessorom zeszłego ś. p. Felixa Rymszy w mieście Słucku we dworku Ichmościow na d. 12 biegącego mca xbra czwartą, przed Sąd Głów. 2go Departamentu Gubernii Mińskiey wszystkim wyżey wyrażonym Ichmościom oczewisto do rąk popodawałem i o terminie rozprawawy zawiadomiłem. Jan Turowicz Woźny P. N.

Roku 1823 mca xbra 13 dnia przed aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziem. Ptu Słuckiego, osobiście stanąwszy Woźny wyżey wyrażony, kwit relacyyny podanego pozwu urządownie zeznał. Przyjąłem zeznanie, Ignaci Kuncewicz Słuck. Ziem. Aktowy Regent.

Roku 1823 xbra 20 dnia, takowy pozew może bydź do Kuryera Litewskiego do druku przyjętym. Prezyd. Grodz. Ptu Wileńskiego Adam Dauksza.

Pozew.

3. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzonym Stanisławowi b. Sędziemu Gubernialnemu Granicznemu Grodzieńskiemu, poźniey Prezydentowi Ziem. Lidzkiemu, Leo-

nardowi b. Sędziemu Granicznemu Lidzkiemu poźniey Deputatowi Wywodowemu, Felixowi b. Prezydentowi Grodz., Ignacemu b. Sędziemu Granicznemu, Kazimierzowi Sędziemu, urzędnikom ptu Lidzkiego, Edwardowi Regentowi Sądow Granicz. Gubernialnych Grodzieńskich, i drugiemu Ignacemu Rotmistrzowi, Janowi Majorowi woysk Rossyyś. i Kawalerowi, Gasprowi Porucznikowi woysk Polskich, poźniey Sędziemu granicz. Lidzkiemu Adamowiczom, iterum loco peragendae executionis, Xaweremu Podstolemu Witebskiemu, Józefowi Podkomorzemu ptu Słuckiego, oraz potomstwu Aloizego Czarnockiego, Xaweremu i Estelli z dokładem opieki Czarnockim, po dekretach suspensionis et copiarum z spraw, tudzież Piotrowi i Annie z Czerników primo voto Franciszkowey Adamowiczowey Stolnikowey Mścisławskiey, ad praesens Pomarnackim, b. Regentom Sądu Gł. Wileń. 2go Departamentu po dekretach suspensionis et contumationis, loco peragendae executionis, pozew przed Sąd Ziem. ptu Wileń. na roki Trzykrólskie z porządku naypierwsze, lub po nich następne, z powództwa Ur. Jana Józefa dwóimiennego Barona Chaudoir, niegdyś kupca 1ey gildy pod firmą bracia Chaudoirs piszącego się, ad praesens dziedzica dóbr ziemnych, w referencyi do skarg w czasie swoim poczynionych, oświadczeń i manifestow zaniesionych, tudzież do własnoręcznych pism zeszłego Franciszka Adamowicza Stolnika Mścisławskiego i do dalszych dowodow w Sądzie złożyć się mających, jako też dekretow w Ziem. Wileńskim w roku 1823 maja 25 suspensionis et contumationis, a oktobra 24 copiarum z spraw et contumationis nastałych, mianowicie o to: iż co zeszły z tego świata Franciszek Adamowicz Stolnik Mścisławski (po którym obżałowani spadek posięgnęliście) doświadczając od żałgo w wielu względach przyjacielskiey pomocy, i zyskawszy zaufanie, przez wywzajemnienie się, z władzy sobie nadaney, windykował od rozmaitych osob żałcemu należne summy, jako też miał sobie powierzone gotowe pieniądze, które w mieyscu powrócenia żałcemu niekiedy używał do załatwienia własnych interessow, oraz do zrobienia przysługi z osoby swojey domowi Xiążąt Radziwiłłow, i dalszym, pieniądze rozpożyczał, a obligi i prawa zastawne, oraz dekreta nie na imie żałgo, lecz na własne otrzymywał, listami zaś do żałgo adresowanemi zapewniał o dostatecznym zahipotekowaniu summ, podając rady jako Plenipotent, że tym sposobem massowane summy łacniey będzie mógł windykować i one żałmu odsyłać; jak o tém przekonywają w rozmaitych datach adressowane pisma, z których 1809 roku junii 24 dnia objaśnia, że Stolnik Adamowicz czyniąc oblikwidacyą z domem Xięcia Dominika Radziwiłła o summy żałcemu należne, dołączył do własnych czer. zł. 6470 i zł. pol. 5, z jakowey czer. zł. 3,775 na prawie zastawném na majątku Xięcia Dominika Radziwiłła Ostupy w ptcie Wilkomirskim leżącym pod imieniem własném ulokował: a czer. zł. 2,695 zł. pol. 5 na tymże majątku ubezpieczył przez wzięty oblig od Radziwiłła; i że od tych summ procenta wypadające punktualnie żałcemu będą dochodziły uręczył; powtóre w 1811 roku maja 3 dnia doniosł, że na kontraktach Nowogródzkich kassa Xięcia Dominika Radziwiłła na oblig żałgo zawiniła czer. zł. 850, że ten oblig wziął do siebie, że satysfakcya za onym nie nastąpiła, i oney oczekuje, a 1818 roku januar. 21 uwiadomił, że pozwy do Kommissyi Radziwiłłowskiey wyniosł, aktoraty wpisał, i że tym porządkiem pretensyą żał. objawił; a następnie zkonkludował, że nie ma się czego lękać, lecz jak się poźniey okazało, iż zeszły Stolnik Adamowicz, podobnież iak dawniey process nie pod imieniem żałcego istotnego kredytora, lecz pod imieniem własnym rozpoczął: potrzecie mając powierzone sobie papiery do pozyskania z massy po Marszałku Brzostowskim pozostałey, na summę czer. zł. 4.185 w exdywizyi Michaliskiey, jak świadczy dekret 1816 junii 10 dnia ogłoszony, na imie własne uzyskał rekognicyą do summy rub. sr. 16,456 k. 11½ z obowiązkiem niektórych detrunkat z teyże samey summy, chociaż ta bez naymnieyszego zaprzeczenia do żałgo należała i należy, jak o tém upewniają dowody pisma; po czwarte w roku 1809 9bra 25, wziął wexel do Paryża do Pana Gucbharda na 21,000 liwrow czyli czer. zł. 2,000: po piąte w roku 1809 junii 24 dał wiedzieć, że od Kdółtowskiego czer. zł. 225: od Obuchowicza cz. zł. 129 uzyskał, po szóste w roku 1810 marca 10 od Ur. Zielińskiego czer. zł. 135, zł. 1 gr. 17, a decembra 5 od Rajeckiego cz. zł. 260 odebrał: posiódme z odebranych od Xięcia Zubowa procentow dostatecznego rachunku nieprzedstawił, słowem zeszły Adamowicz podług swojego upodobania częstokroć postępując, bez zezwolenia, nawet i akceptacyi żałgo niekiedy działał, o jednych donosił, a o drugich czynnościach niepomieniał; procenta odbierał, summy kapitalne podnosił i onych nie odsyłał, ciesząc zawsze rychłym uspokojeniem takowych, wydatki rachunkami objęte, kwitami nieusprawiedliwił, papierow niepowrócił, summ wywindykowanych, lub pod imieniem własnym zostających, jakie do żałującego należały nie oddał, a w ostatku żyć przestał, po którego zgonie obżałowani Adamowiczowie, Czarnoccy i Pomarnaccy wszelkie fundusze, ewikcyi i odpowiedzi uległe, z tytułu naturalney sukcessyi, do władania swojego zająwszy, nie tylko summ należnych nie opłacili, ale nawet papierow żałcym posługujących w czasie swoim nieoddali, i ledwo za rozkazem Zwierzchności, niejaką część papierow za rewersami wydali, a resztę i dotąd u siebie utrzymując pozbawiają możności przedsięwzięcia skutecznych środków do pozyskania należności dalszych, gdy prawo Statutu Litew. w Ar. 18 z Roz. 7 zapowiada „kto dobra posięga, ten ciężary znosić obowiązany" a obżał. rozdzieliwszy całą pozostałość pomiędzy siebie tytułem naturalney sukcessyi, od tey powinności uchylacie się; z tego względu przymuszony żałcy przedsięwziąć niemiłą dla siebie koley dopominku przez process, pozwał wszystkich obżałnych przed Sąd Ziem. ptu Wileńskiego; lecz obżałni przedłużając należną satysfakcyą na przemian wzdawać siebie dopuszczacie, i tak w roku 1823 maja 25 obżałni Adamowiczowie wzdać siebie na lukra banicyi doczesney i wieczney dopuścili, a z Pomarnackiemi i Czarnockiemi poszła suspensa, na dniu zaś 24 oktobra ob-

(1)

żalni Adamowiczowie na lukra infamii, a Pomarnaccy po dekrecie suspensionis również wzdać siebie na lukra infamii dozwolili, i dla tego z Czarnockiemi poszła dylacya kopii z spraw w poparciu jakowego processu pozywając żałcy przed Sąd Ziem. Wileń. zakłada następne prośby: o nakazanie warowania activitatem loci standi obżałnym Adamowiczom na lukra banicyi doczesney i wieczney 1823 maja 25, a na lukra infamii oktobra 24, a Pomarnackim zaś na lukra infamii tegoż oktobra 24 dnia, o zatwierdzenie pokładających się dowodow, a mocą onych sądzenia dla żałcego na wszelkich funduszach po zeszłym Franciszku Adamowiczu Stolniku Mścisławskim pozostałych i przez obżałnych zawładanych summ kapitalnych jedney cz. zł. 6,470, zł. 5, drugiey cz. zł. 850, trzeciey r. sr. 16,456 z wydetrunkowaniem z teyże trzeciey summy illości dekretem exdywizorskim ostrzeżoney, czwartey cz. zł. 2,000, piątey cz. zł. 225, szóstey cz. zł. 129; siódmey cz. zł. 135 zł. 1, gr. 17, osmey cz. zł. 260, o zrekognoskowanie i nakazania powrótu tych summ, lub złożenia dowodu, które zeszły Adamowicz czyniąc oblikwidacyą z zeszłym Xięciem Zubowem na rachunek procentow pobierał‘ o doliczenie respective z każdey summy powyżey wyszczególnioney procentow od czasu zawinienia po dzień naznaczyć się powinney satysfakcyi wypadających, o nakazanie zwrótu tych summ, jakie rachunkami przez zeszłego Adamowicza są okazane, jeżeli sukcesorowie istoty onych kwitami, lub assygnatami, jak się zeszły Franciszek Adamowicz obowiązał, nie dowiodą, o zwrót kosztow prawnych, o przeznaczenie naykrótszego do opłaty terminu, a w razie uchybienia, zastrzeżenia inekwitacyi do wszelkich funduszow zeszłego Adamowicza w czyimkolwiek ręku będących ad extenuationem, z wolną wyprzedażą ruchomości przez publiczną licytacyą; o nałożenie zaprzeczenia za pośrednictwem władzy Zwierzchniczey na wszelkie fundusze obżałnych Adamowiczow, Czarnockich i Pomarnackich, dopóki aktualna wypłata summ nie nastąpi, zwrótu wszelkich papierow do załcego należnych przeznaczenia, o uznanie bliższości do dowodu i odwodu dla żałującego chociażby za juramentem, i tego decydowania, co ze strony załgo proszonym będzie; salva melioratione żałoby.

Roku 1823 mca 9bra 28 dnia, Woźny niżey własnoręcznie wyrażony świadczę: iż z tego autentycznego pozwu kopii zgodnych trzy, na herbowym papierze pisanych w sprawie WJP. Jana Józefa dwóimiennego Barona Chaudoir, niegdyś kupca 1ey giłdy pod firmą braci Chaudoirs piszącego się, ad praesens dziedzica dóbr ziemnych, Jedną WW. Stanisławowi b. Sędziemu Granicz. Gubernialnemu Grodzieńskiemu, teraźnieyszemu Prezydentowi Sądu Ziem. ptu Lidzkiego, i Leonardowi b. Sędziemu Granicznemu Lidzkiemu, poźniey Deputatowi wywodowemu Adamowiczom, jako aktorom i Plenipotentom dalszych Adamowiczow, oczewisto w ręce w mieście Wilnie podałem, drugą WW. Felixowi b. Prezydentowi Grodzkiemu ptu Lidzkiego, Janowi Maiorowi woysk Rossyyskich i Kawalerowi, Gasprowi Porucznikowi woysk Polskich a teraź. Sędziemu Granicz. Lidzkiemu, Ignacemu b. Sędziemu Granicz. ptu Lidzkiego, Kazimierzowi Sędziemu tegoż ptu, Edwardowi Regentowi Sądow Granicz. Guber. Grodzień. i drugiemu Ignacemu Rotmistrzowi Adamowiczom, loco peragendae executionis jako po dekretach niestannych jednym 1823 maja 25 dnia banicyi doczesney i wieczney, drugim oktobra 24, infamii zapadłych, trzecią WW. Xaweremu Podstolemu Witebskiemu i Józefowi Podkomorzemu powiatu Słuckiego, oraz potomstwu z Aloizego Czarnockiego Xaweremu i Estelli z dokładem opieki Czarnockim, jako niemającym w Gubernii Wileńskiey ziemnego funduszu, do drzwi Sądowych przed Sąd Ziem. Ptu Wileńskiego na kadencyą z porządku naypierwszą Trzykrólską lub po niey następną poprzybijałem, i o potrzebie stawania i odpowiedzi przed tymże Sądem opowiedziałem i oznaymiłem. Dat ut supra. Woźny Sądu Grodz. Ptu Wileń. Marcin Kuczyński.

Roku 1823 mca grudnia 4 dnia. Przed aktami Grodzkiemi Ptu Wileń. stawając osobiście Woźny wyżey wyrażony relacyą niniejszego pozwu zeznał. Przyjąłem Regent Józef Bohusz.

Roku 1823 mca xbra 7 dnia Woźny niżey wyrażony, świadczę: iż z tego pozwu kopią zgodną z autentykiem w sprawie WJP. Jana Jozefa dwóimiennego Barona Chaudoir, WW. JPP. Piotrowi tylko względem starszeństwa małżeńskiego, a Annie z Czerników primo voto Franciszkowey Adamowiczowey Stolnikowey Mścisławskiey, ad praesens Pomarnackim Regentom Sądu Głównego Litewskiego Wileń. 2go Departamentu posiadaczom majętności Giersztuciszek: oraz jako sukcessorom i posięgającym spadek po zeszłym Stolniku Adamowiczu, aktualnym żał. debitorze, ewikcyi uległy, oczewisto w ręce w majętności Giersztuciszkach w ptcie Wiłkomirskim leżącey, przed Sąd Ziem. Ptu Wileńskiego, na kadencyą z porządku naypierwszą Trzykrólską lub po niey następną, loco peragendae executionis jako po dekrecie niestannym w roku teraźnieyszym 1823 8bra 24 dnia na lukra infamii otrzymanym, podałem, i o potrzebie stawania i odpowiedzi przed tymże Sądem zapowiedziałem i oznaymiłem. Dat ut supra. Stefan Trzesnicki Woźny Ptu Wileńskiego.

Roku 1823 miesiąca decembra 7 dnia przed Aktami Ziem. Ptu Wiłkomirskiego stawając obecwie Woźny wyżey wyrażony relacyą takowego pozwu Urzędownie zeznał. Przyjąłem Ignacy Junosza Dąbrowski Ziem. Ptu Wiłkom. Regent.

Takowy pozew Redakcya może umieścić w gazecie Kur. Lit. Joachim Czyż Sędzia Ziem. Ptu Wileń.
